

ወጥቱ ትወልድ

(ՈՐՈՌՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՎԵՐԱԿՐՈՅ ՎԵՐԱԿՐՈՅ)

ՍՂԵԴԻ ՀԴԻՔՔ ՔՂԵԿ ՏԾԻ
ՊՂԵԴ ԱՄՄԵԴ ԲՈՒՖՖԱ ԱՂԿԱՎԴԴ ԽՇԻ
ՊԱՍԻ ԲՈՒԻ ՀՄԱԾԸ ԱԲ ԳԵՄՄ ՍԱՋՆԴՅ
ԱՄՄԻՄ ԱԲ ԲՄՆ ՔԹՈԴ ԴՎԱԼ ԴՐՔԸ
ԱՄՄԱՆ ԱՄՄԴ ՊԳՄԸ ՆՎ:: ԱՀԴԻՔՔ Ք
ՔԵՐԴՄ ԱԽԵ ՏԾԻ ՎԼՈ Ք+ՄԱԿԱ ՔՂԵԿ
ՊՂԵԿ ՄԱՆ ՏԾԻ ՎԼՈ Ք+ՄԱԿԱ ՔՂԵԿ

በተቋሙዋም ሆኖ ባልተኩል ተረከቶን
ወስት እንደ ገርቃና ድንቅ የሚመለት
ቁጥጥቷን ለዘይም ክብርና ጥገና ያበቻቸውን
የከራይ ቅድድ የተረከቡትና ያከናወነት
በመተኩነት ዕድሜአቶው ካል ነው፡፡ ከዚህን ማረ
ታረከቶን ጥገና በንጂዢ፡በፋይሰት ወረራ
ለማቻዎ የነኝ እርባቃቻቷን መቀቻች ነገሮ፡፡ እኔ^ተ
ትምራው፡ዘርግየድ ደረሰ፡ቁጥጥ ክሉ፡በላይ ሲለቀ፡
ታክለ ወ /ዝዋርያት እኔ ገዢ ያከና ሌሎችም
ሰፈሩ እስተኞ እርባቃቻቷን የኑ በድጋሚአቶው
መቀቻች የቦኑ ፍቃዎ፡፡

ՀԱ ՓԵՂԻ ԽԵԼՈՒԽՎԱՅ ՔՋՄԾԱ
ՄԾԳԴ ՔՑԻՇԻՒՎԱՅ ԿԱՊՊ ԴՊԱ ՔՄԾԵԴ
ԴՊԱ ԲՈՐՓՎԱՅ ՄՈՂԲԵԴՆԻ ՄԱ ՔԱՀՆԵՑԴ
ՊՄԵԴ ԲԴ ԲԴՈՒՆԻ ԽՄԴ ԲՀԵԴՔԵ
ՄՊԵԴ ՆՈՒՇՈՇՈ ԽՄՈՂԵՆԻ ՄԵԶԸՎ
ՖԵԴ ԿԵՑՄՈ ԱԿԵՑՄՈ ՈՄԵԴՆԻ ԲԴՈՒՆԻ
ԲՀԵԴՔԵ ՄՊԵԴ ՄՄՎԲՎԱՅ ԱՊՀԵՐՈ
ՖԵՇ ՄՄՎԲՎԱ ԽԲԴՄԱ ԲԴԵՐՈ

የተከለ ፍርድ ሆኖበት የተገኘው
የግብር ሥርዓት ለገረሰቦ ተከተሉን የሂደቻ ሌላ
በደንና በይበሳጥም ትክስራዊ አልዕቀችን
አያዝ ገብ የጠለ ሥርዓት በመሆኑ ይህንን ህጻ
የሞትረፍና ለተክስራዊ አልዕቀችን ቅዱትና
የሚሆን ድቶከራለያዊ ሥርዓት የማምጣት
አጠፊነት አሁንም በወጣቱ ተጨማሪ ተከና ገብ
የወጪ ነው::

ይህ አባባል ካሬት እርዳለም::
የፈጻሚ ህቁ፡አማራዊ የለለው እወነታ ነው::
ይህችን ማገኘ ለማሳን የወደቀትን ስማስታት

አንድ ስዕስ በአገር ጥናደ ገዢ ሰጥቶ
ለመቆም በመጀመሪያ ህንጻን ማኅቀር
ይኖርበታል፡፡ ቴቃት ከምላ ነገሏ ከነህ በንግ
ለመጣ የሚችል ነው፡፡ የህንጻ ፍቅር ይግባኝ
በቅረቡት የሚፈጻሚ ጥናደ አይደለም፡፡ ሁንጻ
መዳደ ካር ለንድ በላይም በማሳጠቃቂ ተቋም
ለመረት አይችልም፡፡ ከተወልደ ተወልደ
በተወሰነ ተረከ ወገኑ በኋላ ወሰን በማለፍ
እንዲ፡፡ ይህም የሚከናወነው ከልዕነት በሚችምር
የሰተኞደን ሂደት(Upbringing and Socialization
process) እንዲከናወነት ነው፡፡ ለንድበተሰብ
የሆይማኖት የተሞህርት ተቋምትኩለት ሥነ-
ዕኩልና ሆ-ለም የሥራ-ጥቢብ ካርድት
ማህበረሰብ(Community) ወጥቱን ለህንጻ ፍቅር
ለሚት ከተከተው ያስፈጽታል፡፡ ከሁጻረተሰብ
ለወርድ ሲያረዳ የመጣዎን ተረከ፡ወገኑ ይህል
የወርድበታል፡፡ ሁንጻ ለተደረጋኝ ከነፃ ለንካ
የሚያስቀጣዎን ወጪ ይኖሩት በስልናው ወሰን
የሰርዞለታል፡፡ ለህንጻ መጥቱን ለህንጻ ለዘ
መሆንን የጥራል መሠረት ይተለለታል፡፡ ይገኘን
በማከበር፡ በማዋሪሰድ፡ በማጥበብ፡ በተኋሪ-ረወ

አዲርዳንድ እና አዲስ በመከናና
በማንቃሽ ከህንን በማቅረብና በማሳር
በምሳሌት የተቀኑ ነው ስለዚያለ::

የዕና እና ሁጻታሰቢ ተተክሱ
ትወልድ ሆኖር ፍቅር ከተከተቸ ተተክሱበና ለእሁ
ፍቅር ታንተ መቆም የሚያስቀለውን የሥነአበናና
የሥነግባር መሠረት መጠል
ይኖርበታል፡፡ ሁጻታሰቢን በመሳለ መተካትም ሆነ
መወሻ በደቂቃም በተወሰን ይረዳቸ በሆነ
ይህን ገዢነት መወጣት ያለበት ይገኘ
መንግሥት ነው፡፡ በጠዝብ ሁጻ የሚሰከመው
ሁጻው ምንፈት ለለማናርበት፡፡

የኢትዮጵያ መጣቶች አለፋት ሆኖ
ዓመታት ያለቷበትን ከዚን ለያለቷበት ያለት
የመንግሥት ሥርዓቶች ከነዚ የተዘረዘሩዎን
ተቋራጭ ሂደት በደረሰምና የቀባና የሚያደርግና
በመሆናቸው ከዚን ወጣቱ ተወልድ እና
የሚታወቁ የባን ሆኖር ፍቅርና ሲሄት ያለጥርጉ
መንግሥት ሆኖዋል፡፡ ይህንም እንደማከተሉው
ዘርዝር ማስረጃት ይችላል፡፡

1) ወጣቱ በደርግ መንግሥት መቻት

1ኛ/ ወጣቶችን ከሆነ ፍቅር የደርግ
የሚያስተካከለቸውን ማህበው ያለተዳደግ ዘዴት
(Socialization process) በአፍሪካ ተደግኝነት
መቀኑ

ደርግ ሥልጣን ባደረሰለ ማግሥት
የይማኖትን ወጥር ህለ-ንግዴ ማህበውና ባህላዊ
ተቋማት በቀጥጥር ሥር አዋል፡፡ የተምህርት፡
የሥነእስተና፡፡ የተሞት፡፡ የሙ-ዘዴ፡፡ የሰራንግና
የመሰሳለ-ትን ተቋማት የሥርዓቱ የቅሰቀባና
የጥርጉንና ማግኘቸና ማሰራዊ ማሰከለ-ቻ
ሁ፡፡ ባለመ-ያዙት በፖለቲካ ከድረምት ተቀኑ
ወይምና መያዙዎን ሆኖ አድርጋው ተተወ
እንደ ከድር እንደሰነ ተደረጋለሁ ዘዴ
የግብምና አበቃቻን እንኩ አሰለፈም፡፡ ልረቻ
በላይሁት በበደት በመደበቻ፡፡.....
ከሚያስተካከለው ከሚያስተምረቸው በግብ
ተነጋ፡፡ ይህ ማለት ይገኘ መጣቶች ከተወልድ
የተወጪዎን የወገናና ሆኖር ፍቅር ለተዘጋጀና
ለከባር ቁጥር መሆናን ለመብት ተቀርቋሏለትን
ወገና ሆኖን ሥነ-ምግባርን የሚቀበመ-ትንና
የሚለማመ-ድበት መንገዶች በር ተርቃም በለ-
ተዘጋጀዎ ማለት ነው፡፡ ባይኞዎ መትኩ እኩለ
ቻ መግኘቻ ሌቦ ሁሉን አስተዋይ መጠና
መንግሥቱ ሌቦ ሁሉን አዋቁ መንግሥቱ ሌቦ
ሆነር ወፊድ መንግሥቱ ወይምና እስከ የመረጥዎ

ነፍስ ገዴት ሌቦ መሆናቸውን ለመቀበ ይንገዱ
ቻመር፡፡

ወገንን ለመቀበውና በግብታ
የተሰማው ማረቻት ነው አዎወ ዕልፍ አስተና
ወገኖችን ያለዳና ቤት የሚረት የወደሙ ብወቻ
ከአባይ ደል ገዢዎን እንተና በጥት የሚቀጥ
ናርድ ቤት የኩተሸው መብቻ ወዘተ..... የሚል
በያዙ ለየተሰማው ወጣቱ ሁኔታ ለወተት
ተቋማት ሌቦት ቅዱቱን ምልጻት ለወተ
የይናት ዘዴ ወደፊት፡፡ ይህንም ድርጅ እርቋል
1984 በሚል ድርጋት እንደት ሁሉዎች ለገዢ
ፈጥር የሚች ሆኖር መሆናቸው የሚረው
ከደርግ ሥርዓት እና ይመሰላል፡፡መፈከርም
የሚለት እንዲሁ ነው፡፡

War is peace! (መርሱት ስላም ነው!)

Slavery is freedom!(መርሱት እናነት
ነው)

Ignorance is strength (ደንቀርና
ጥንካኤል ነው)

መንግሥቱ የሚያያዥ ወጣቱን
ትወልድ ያስተምረው የኩበው ተምህርት
በተግባር በታይ ከዚህ ልቦ ለውልድ ተረክ
የሚሰለበት የሚገኘው ነው፡፡

ደርግ የን ሆኖ በደከምና በመርሱት የ
የኢትዮጵያ ወጣቱ በበላምና በመርሱት የ
መከናና በንግድ የሚንቀርናና በወቃቻ
መከከላ ያለው ላይነት ለደረሰናቸው በደቂቃም
ከልኝነቱ ይሞር ለየተከተው ለደረሰናቸው
የሚገባው ከዚተበት ከሚህበረሰብ፡፡ ከተምህርትና
በሀል ተቋማት ከዚ-ወሰናና እናት ለደግኝነት
የሚገባው ተምህርቻቻ እስተዳደርው ከወቃቻ
በኢትዮጵያ የሚያደርጉቸው የብቻ መግና
በሀል የሥነ ፍቅር ለማት የደግኝነት መንፈሰ
ሠት-ምግባር ወናና ተርጋት ተነፍጋታ፡፡
ማስተካከለው ተብ ተቀመጥቻል፡፡ ተደም ለወተ
ለደረሰው ከተወልድ ወደ ተወልድ የሚከራይ
ወጪቻ (virtues) በለመዓት መተለሰና ወይም
ስምም መቻቻ ለለላ የህንጻ እኩለ የሚል ወጣቱ
ትወልድ ለተከተው ለመቀበበት አይገባም፡፡

2ኛ/ ለደገኘት እንተት ይችቶ መኖር
መበርታቸ

የደርግ ሪፖርቱ እልባ ተቀመጥናና
ፍቻት የተከተው ለመብቱ እና መሆናን በዘርዝር
ማስተው አያካና፡፡ ይመ ያልደረቀ የተናገኘትና

ከስተት በመሆኑም ሁሉም ያስታውዋል::
የሁኔታ የእተተኞች መጠቀች በዚህ ስብር ወሰን
በመተካትና በታሪክ መጥኑት ያለኝ ያደረገ
ና ተመ:: የዘመና ስብር ውስ ጥሩም የወቅቱ
ተቋሙን ለመመዝሙር ሰህንም ለተተከዣ
ተመልዕም ይህን የወጣ ተቀባ የሚል መልከት
ለማግበተለፈና፣ ተከተለ መጠቀች ይርሱን
አንድለበት ለማድረግ ነው:: ይህ ስብር ያለጥርጥር
የወጪቱን ስነ- ለወጥ ለሰጠቃል:: ተሳቅ አሁን
ተለቅ መግዳመ እናኝ ወይም አሳቅ ያላቸው
በተደቻ ፍርድ ከዚ ገዢ ተተለዣ ይሞላው
ወቅ አያሳለው እያም ማልቀው አንድና የተከለከለ
መጥ መፍራትና አንጻት መፍሩት አንድት
ይኖሩ:: ይርሱን በይበበ መቋዎም ተረቶ
ተማቻት ያለገኘ ለቦርበት ሆኖም ያደገና መጥ
“ቁን አስተዳደር ያለኝ” አንፃ በስልጻ
የህይወት መመሪያው አንድያያደርግ ተደረገ:: አዎ
ቁን አልፈኘ መከራዣ ጥን
አንፈልግ:: መከራዣ ከኩራው ቁን ጽር አብር
መገኑት አንድለበትና ይህም የወጪቱ ተለፈንት ፍ
የደጋ መሆኑን አብር የሚያገበበት
የሚረዳበትና የሚያስጠበቅት ፍቃ አገኗም
ነብር:: በለን አልምርው የቀረበው አንጻት በመድሩት
ቁን ማስፈጸም ነበር::

መቀመጥ ካሱት መከተል..... መቅረብ በተንሳ
ለራሽን የሰነድና ሰነድ

በኢትዮጵያ መጠቱ ባለቤት የደርግ
አገባብ አመታት መስተት ከመፈጸማች
ከመታሰሪው በግዢድ መተዳደሪያ እንደገለት
እንደሰማኑ ከመገልጽ አላይ የሚቀጥና የወጪት
ነው እንደሸጻ ተደርጋ:: እያም የደረሰው ሆኖ
ሁገኘ የሚያስጠበ እንዲ የሚያስወደድ
እያደለም:: የሚያወቃዣ የበዕጀ ሆኖ
የሚያስተካክ የወደፊት የተዋርጉ ነው አዎስ
ዶንቅ የሚል ካር ልፈጻዣ የቻሉው በዘሱ የተተት
ሆርቃች ተወስኝ መሆኑን መዘጋጀት የበዕጀ::

ይህ በግኝ እውነት ተዋል በግኝ
ሥርዓት ያደን ወጥት ተዋል የደርግ መገቢዎች
መከራዎች በቃህ አገልግሎም፡፡የባለ የወጪዎች
ተሰሩ የሚያስቀርብ የንግድ እምባንን ሥርዓት
ተተክበት፡፡ ያልፈው የፖላቴክ ስጋር የወያዙን
የኢትዮጵያ ስጋር ወጥር ቤት አለበት፡፡ ለላ ንግዚ
እንደሸ ለላ ሁኔታ እንዲያስቡ ተደረገ፡፡ ወጥቱ
ቻል በሁት የወያዙ ሥርዓት ወሰጥ
የተጠሪበትን ቅጂ እንዲሆኑትለው ክርክር
ማየት ይችላል፡፡

4ኛ) ወጥቱ በወያኑ ሥርዓት

በብቁ የተደረገኝ የተጠቀሱ
ስላክህም ቅጠኛነትን ያረጋግጣ ባይወንም ወያናም
አንድኩርግ የመረራ ተቋማው የገመመው ከወጣቱ
ሁማረተሰብ ቅጽር በመሆኑ ይሳዱን ያሳይፈው
በወጣቱ ገዢ ነው፡፡ በዘት ያሳተው የውጥኑ
ተቋማማች እንደሚለት ወያኑ ማስከላዊ
ሥነጋፍን ባካት በተቆጣጠለት ወቅት
ከላከባበው ሁዝብ ድጋፍ አገኗቶ ነበር የሚለው
እባባል ልዕም ከለዱት የራቀ ነው፡፡ የከባበቡን
ተቋማው በታይል አየጋጠለቀ ነበር ወደ አዲስ
አበባ የገበያበው፡፡

ወያኑ ከተማችን አጋዳቸውን
በአርባና፡ ገንዘብ፡ ይጠማርቸውን፡ ይስ
ከተማች የተነሳ የተቻዎች በልደቻች ገዢ
የተረስጥት መጣቶች አለከራን አጋዳቸውን በዋና
ነቅስያዥች ተከሳሽ ከመለመ በታላ ወጪች
እንሰተው አጋዳቸው የነበረው ከተማች ስሁን
የግብረለው ግኝ ነው፡፡ አምሮ ገይና ከክፍያ አዲስ
አበባ ከተማ ወሰት የተከሬድኔን ቅጌ
ቋናሙናዎች አጋዳናበታዎስ ያደረገን ወያኑ
ከክፍያ በታላ በዋናናቸው መጠኑ ሲፈ ቋናሙናዎች
ስላተነውዎት ነው፡፡ በሌሎች ሁሉ ተቻዎች
ገንባር ቁጥጥ ተገኘዎች መቀቻች ነበሩ፡፡ ወያኑ
የተገኘው ንዑስ መግዛዣት የሚችቃው ዓላማዎን
በኢትዮጵት ገጽ አድርጉ መሳዱ አጥቃቶችን
በመቆጠር ገዢ ከተማሪዎት ወሰት ይመር
ከኢትዮጵያ መጣቶች ለገንዱው የሚችለውን
ተቻዎም በሚገባ አስቦበት በሌሎች ሲተራራይ
በ- መጥ ሂሳብ አካሄዴች አጋዳመዙ
ከተማኑ መረዳት አያዝኑትም፡፡ መጣቱን ያርባ
አጋዳራለው ሁሉ በመግዳል፡ በማለር
በመግረፍ ከማስረጃዎት ወጪ በትኩ
መከናፈልና ማናቆር አጋዳዎች ማያዝኑያና
ተለና ማረቅረቡ ከድዱ አድርጉ ይዘታል፡፡
ሁኔታ በማተኩን ታቻት- ለለፍወንድ ገንዘበዎን
ታይና.... ለማጥተኩና ለማጥለስ ተጠባ
በከራይ ለማተኩን አያይዞ ሰነ-ብርሃ
በማቻቻርና በማረራራች ባንድነት
አጋዳጋገዥ ለመስተኞን ያልተቻዎለሁ ከመጀ
አጥቃቶችን አሁንም ቅጌዋል፡፡

ወያኑ ሥልጣን አንዳደር በቃድሚያ
የቃመረው የፖለቲካና ይርሱታዊ ሥራ
መጥቶችን "የወጣት ካር" በግል ስም በግብር
መአከ ማደረጋቸት ነበር "የወጣት ካር" አየተባለ
የተሰበበበት መጥቶች "ከፍሉሁዝበት" በግል
መጠሪያ በሚታወቂት የወያኑ ካድመዋች
አዲሱችነትና ለገበበነት ቤት-አንዳነት የህን
የሚከፈልባቸው የነገረ ተቀና መርሃ ይግታለ::
በመጀመሪያዎች ፍጠት የሚመለመ ወጪት
በመተዳደሩ ወያኑ በደርግ ሥርዓ ወሰት ሆኖ
የተማረውን ካድር ባይ ካፍል መሳቢያ
መመልመያ ስላት ቅይለው ነበር:: ይከተማ
በርካታ ለማቻ ካውሬ አየተባለኝ ለነበበበት
ወቻት ሥራ መሰጠትን በተመለከት ከሁሉም
ቃድሚያ ለነበር አባላት ይጠፏል የግል መጠሪያ
ነው:: ወያኑ የቀጠረቻዎ በግል ሲሆን የሚቀጠሩ
እኩስ ገለጻች የግብርናና የተረጋጋሪ ሁጻት
መጠሪያ በቃቻች የእነከተከዚበት በረተቻች
በግብር አንድ የወያኑ ካድመዋች በመባል ነው
የሚታወቂት:: በመረዳ በግንኙ በከልል ይረዳ

የሚገኘ አስተዳደርም የመሥራይ ሆኖ ተሳለዋቸና
መራተኞች ካወጣት ከር የተመለመለ ፍቃጠ::

የወያኑ የጠባብ በአረተኞችና የገዢ መሆኑ በየትኩዎም የህጻረሰነት
ከይዢ ወሰት እንደሰሩና ስር እንደሰድድ
እንዲሸመድ ያልተቻለሁ ጥረት ተደርጋ:: በዚህ
መሆኑ መሰረት ሁሉም በአረሰቦና ንዑስን
እንዲ ህገን ማውቅ ማሳማት መከላከል
ማናቀር ወዘተ... የለበትም :: የልማት
ማህበትና የጠራት ክለዋ ማረቀሩ
በበቱሰቦና በንኩ ገዢ ተመሰርተው
ተደረሱትዋ:: በተኞረው ሁጻረ-በኩረዋ
የህንወ ሁጻረዎንትና የእተጥቶኝ እንደነት
የተባለ ይጋበ ፍጋበ በመቀቂች ሁሉና ወሰት
እንዲሸመድ ወያኑ በፍት ሁሉ በተኞች
ለመካት ክፍተኛ ጥረት የደርጋ:: በአብዛኛው
የህጻረቱ ክፍል የህጻረቱ በንደቅ ዓለም ወርዳ
በግዢትና የክልል እርም እው-
ሞቃወለበለዎ:: ይታ ለንደቅናለም
እይመጥ እይመርድም:: በኩረዋ መካሙ-ር
የሚባለው በመቀቂች እንደ ልጻው እይታውም::
ደንናቸው የደንናት ታሪክን እይመጥ
እንዲሸመድ ለህገና እንደነት ዓለሁ እናነት
የተዋረቀት ደንናቸው ይዘላል ይነናል-
ደወዝሩለ:: ይህ ለምሳሌ የሀል ተጠቀስ እንደ
በሁሉም የህጻረተበበ እይዢ ሁጻረዎንት
እንዲሸመድ እንዲሸመድ በተጨማሪ እንዲሸመድ
በወያኑ የሚደረገው ጥረት በሁሆኑ አጥር ይተና
ወሰት ተዘርዝር እያቀም:: በዚህ ተነስቶ ገን
እንደ ንጋዊ ማለት ይቻላል :: ይናስውም ወያኑ
ይህን ወጪት ተዋል ሁገን ልጻው
እንዲሸመድ እንዲሸመድ እንዲሸመድ እንዲሸመድ
የሁኔታ ልጻው እውታዊ እያጠናኩር
እውታዊ:: ከዚህ ሁኔታ የሚደረገው መሆኑን
እውታዊ:: ከዚህ ሁኔታ የሚደረገው ልጻው እየተኩማቀች
እየተዋከበና ገራ እየተጠቀሱ የመግዢ ወጪት የህጻረ
ገኘው ቁ ጥር ወለ በጠቀበት የሚደረገው
እይሁም :: በዚህ ሁኔታ መሆኑን አካባቢ
እንደተገለጠው ማንኛም ሲሆ በሆነ ሁጻረው
ሆነ እይመልም:: ወደ ደንናትና የታማና
በደረሰንት ሁኔታ የሚገኙ ይስተዳደግ ሂደት
ወሰት የስጠናና አካል እያሆነ የሚያደረገ
መሆናቸው ልዝነና እይጠናም :: በላይሁም
እውታዊ ተከለ የህንወ ወጪት የተደቀበበትን
እስከ የከናወት በመረዳት የክልል ተገና
በጋራ ለመፈጸት የውደራቱን ሁኔታም ለማግኘል
ቁኬዎችን ተገናለው መሆኑት የሚጠቀበበት::

ՍԼԴԴՈ ՔԹՑ ԵՀ-ՄՊԴ ԽՈՅ
ԱՆԻԳՈ ՇԱԾ ՔՊԾՈՎՆ ԿՎԱՐԱՆ ԾԲԱ
ԽՄԱՆՆԱ ՊԱԺԱ ՀԵՂԵՆ ՀՏԼՈՒ ՈՋԾԿ
ԵԱ ՀԵՆ ԸՆՎԵՐ ՔՆՈՎԱԴ ՄԱ ԼՊՈՂՈՒԴ

የጥተና አሁን አጥተዋል ::መደወም ሆነ ተገኘው
ለወያ መሆኑን አሁን ከተኞች በአውቆትና
በተላጣ ተደኋች አማካይነት ከተሰጠበት
በርከታዎች የተገራይ ትግራይ ተመልሽ ከሆነ
ወጥቶች ወጪ የሥራ ማግኘት የጥተና ያለው
ወጪት ያለም:: በስህ የሚቀርብ ወረተኛ አካባቢ
ከሥራ ለጠርር በንገድ መባረኑ ያመኖር ተስፋ
መጨለምን በማስከተሉ እኩኖሚያዊ ቅጂዎን
እኩነስታል:: በመሆናኝ ባለመመር ያለው ላይት
በተማሩ ሥራ አጠቃች መጨመር የሚከተት
መቻቁል ::ቁጥሩን ይጠኑ ለማግበብ ደግሞ
ተምህርት በክፍያ እንዲሆን እኩ መመሪያ
ወጥቁል:: ወጪቱ ይህንን ጉዳ በበላማዊ መግዛድ
ለመታገል አልፈለም :: በይዙ አበባ ይረስጋለት
ተግራዎች ወግማዊ ስልፍ ተሟተዎች ጉዳ
የደረሰውን ጉዳያና በየከለቻና በየሁለተኛ
ደረሻው ተምህርት ቤቶች ወጪት ነቃ ነቃ በለ
ተግራዎች ጉዳ የደረሰውን አፈሳና እንጋልት
ፈጸታና::

46 ወጥቱ ተስፋው መልዋጥበታል
መልካምታል፡፡ ስለወደፊት ሲከወተና ስለሆነቱ
የወደፊት ዕግ ፊንታ አይወጣችም ባንልም አቶም
ለመሰረድና አምርጾ ለመተገል የሚያስቀለውን
የዘነ ሌቦና ተንካሬ ገኔ መቀዳም ተ
ይጠበቅበታል፡፡ ሌዩ ቀይ ካተዳቀነው እኩራር
ወንታ ለመፈቅ በደረሰን ለሰንኩነትን ለሰንኩነትና
የባዕድ ባንልም አምርካን አንድአማራው
ለመቀምበት ይታዋል፡፡ ወያዝ ደንግሞ አነበሱን
እኩይ ሌምዲች ሆኖ በለ በማብረታቻት ቀይ
ይገኘል፡፡ የወጥቱን ህንጻዊ ስጋት፡ ንዑስት
ወደፊነት፡ ለመበቱ ተቀርቃለኝና ሂለከው
ተገተኛን የፍተሻአዋል በለ የሚገምተውን
ንጂዚ ካስተት ልላጥና ባ኏ ሌምድና ለለ
አምኑትና ተግባር ሁሉ ወያዝ አንድ አንጂና ለቀኑ
ነው የሚቆጥርሁ::

አዢዣና ተዘግተው የነበረ
ደንብዎች በራቻው በሰራው ተከናወል:: በምትና
በአለቤት ለቀበት የሚፈልጉት ወይም
በዓይነዎች ለጠዋቱ የሚሸጊት የሥርዓታቸው
ተቋሞች ካሁን በስተቀር ማንኛውም ነው
ወደ እረቤት ሆኖ ለመሰድድ ቅጂ¹
እርግጥመዋም :: የወያዝ ካላ ጠባቃዎች አትመለስ
እንዲ መግ ላይ የሚሸጊቱ ነው የሚመስለት::
ሁንጾች ወሰተ የሚቀረው ይጠፏቸው ከኩል ቤቶ
እንዲሆኑንቸው የሚመኙም ይመለስ::

ወያኂ የወጪዎላና የወሰን ልልም ተን
በገኘ አንዳንት በፍት ክልተ ለያስረዳቸው ነው::
ከተማሪው ወጪ ብለ ምንገቱ ክፍለ-ቁ የወጪ
ፌልም ማሳያ ጭብር በተቻቻ ሌጭ ስጭ

፳፻፭፭ ዓ.ም. ከዚህ
እውጥዋል:: የሚያስቀርብ ስልጣን ይዘት
እውጭመርም:: በለሳው ፍይነት ጥገና ለአሁን
ለውት አስተዳደር የሚተካት ተቀባዩ
አገልግሎትና በማቅረብ ገዢ የተሰማሩትን
አዘጋጅምና ለፍት አዲሱምና ጥን የዋሳለ
ደቀማለ ይኖርበባለ የስራለ ይገኘበላም::
የህጻናት መቀቂች ወደ ተፈት የሚያመሩ
ከበለዎት ሆኖች የሚቀናበች አነስተኛ ከፍል
የሁሉት ለመቀቃችና በንፃ አያቀረቡትው ነው::
መቀቂች በረከቶች በወተደቻቸው አቶም
ለማግኘት የሚደቻቸትን የቀንጻት አድርጋና
ዘይወ አንዳለምና:: አንዳጠመሱት ከባሁንና
ከኢትዮጵያ የዕድገት ይፈጸማትን አኅያ ደግሞ
ለታይ አስተያየት ከመሆኑ በላይ አገመዳማሪና
እኔ በሆነ ልማድ አንዳገነት አያተዳደረገ ነው::
ተመዘገበ ለመልመድ ወንጀል መሠራተኞ መሰለ
ለመታወች የቀን ሁሉም የሚያልሙ "እርከት"
ከተማችና አያጥለ ነው:: ያደጋዘነም ዕዚ የወጪ
የአካላዊ የገመት ተገቢት መቀቂች
አያደረሰት አያደውነትና ወጪዎን ወ በተወስኑ
ደረሰ በሆነም ለየሰበት ይገኘበ::

ከእሱ ለተረጋዥ ወጥት አዲዲስ
የየዕድ አምልካም እንደያቀጥ በገና አየነበለት
ነው:: በጊዜ መሰመር የተጠቃለለ ወጥቶች ደግሞ¹
ለመብትና ለከበር መፈላምን በራልና ግኝ
መቻዎንን ለሁበረተበብ የውዳደት እናና
ሳይዎት መሸነቻን በጣቀባያም ሳለክና
እንደ መርሃ ለኢትዮጵት በሚል ስብሰብ በህጻና
ተኩረ ለለመሳተኑ የወሰን ይመለላለ:: ከሃገናናት
ለመሽያጭ ቅርንትናና ወ- ቤትናና ለመሽፋፋን
ካልሆነ በስተቀር ባርኑትና አሮን ማለሁ
ተመሳካት የሚል ቅምህርት (doctrine) ያለው
የዚያኑት መጽሐፍ ያለ አይመለለም ::መጽሐፍ
ቁጥርና ቁጥር ቁርኖን ሁኔታናን እንደገንዘድና
እንደገንጠቅ ነው የሚያስተምሩን:: መጽሐፍ
እያሉ መለ መጽሐፍ የሚያስተምሩን ሁኔታ
እንደገንወድ እንደገንጠቅና ለገኘነት መር መዝን
እንደገናዋ ነው::

ՈՒԽԹԱՅ ՔՄՊԻ ՖՈԸ
ՄՈՂՈՂՈՐ ՄԵՇ ՔՌԵՋ ՈՍՄԻՇ ԵՄԴ ԴՎԱՃ
ՔՂՄՓՈՒ ՄՔՂԵՐ ՄԼ ՔԴՂԵՆ ՄԵՂՈԶԴ
ՀՈՂՎ Հ.ՄՂՄԳՆ ԵՂՈԱ:: ՔՄՊԻ ԴՎԱՃ
ՖՈԸ ԿՊՈ ԴՐԱ ԲԺՄՓԱ:: ՈՒ ՏԱՂ-ԱՃ
ԹՄԳՐ ԲԱԴՊԼՈՒ ՄԲԴԵՄ ՆՎ:: Ե.ՄԴ
ՖՈԸ ՀԵԶԴ ՀԵԶՄՊԱ? ԼԿՍ ԵՔ ՀՊԾԾ
ԳԻԱ ՄԱՂ ՔՂՄԳՐ :: ՄԴՐ Մ-ԱԳՐ ԴՔԾԸԸ
ՄԵԴ ՔՄՊԼՄՑԻ ԲՔՄԵՆ ԿՈՂԻՒ ՄՁ
ՄԱՂ ՄՓԾՂ ԵԾՂԱ:: ԵՄԴ ՀԴՓԾ ՔՈՒ-Կ

መፋ እንደማቻቸው ለማማሙልከት
ተዋካሬለች::

በመጀመሪያ ይረዳ አብዛኛውን
ሆነዎች እናደማለት መግኑ ገዢ የሚታየው
የህንጻ ቁጥር መሳተት ወደ ማጣትና በስራ
መሰከና መጠወቂ መሳተ በመተ ተስፋ
በሚያስቀርብ ይረዳ ገዢ አይደለም:: ለመርዳ
ለዋረድ በመጠወ የዚገኑ ተወልድ በንሰላት
መሳተ በመለ ይቻሉባል ለግለት አይቻልም::
በቀጥር በጥም ይነስ እናደ እሁንም መንሰራ
የህንጻ ቁጥር የግኝው በወገኖችውና በራሱኝውም
ገዢ የሚደረሰው በራል የሚያስቀጥቶው ግኝና
ቃቅናን የሚችውዎ የጋታቸውንም በትንጻ
ለመግለት ወጪ ያገኘው የተወሰነ መግተቻ
በየከተማቻ ወጥም ይገኘለ :: በሚፈጸም
የሚችውና ያልተበከለ መፍጻ አለተገበብ በላል
የህን አዴርጉና ለተለያየ መያዥች ቤትናንት
የለው ድንጋል መግለት በአብዛኛው የሚካናው
በገመራቱ አትኩናይ መሰተና በትንጻን ካተማዋቻ
ማለትና በከላለት ባልተበኩፏቻው በኋይውቻ
መሆነ መረዳት የለበትም:: ይህ መግለት በአብዛኛው
ከወያዙ ቅጥጥር መቆ ከመሆነም በገዢ በላቀነ
እናደንገነ ዕቃቻ ያልተበከለ በሌሎች አባበለ
ልማድቸው ያልተመሆናለ:: አብዛኛውም ወጪ
የአብዛኛው ህጻት- ከነቻ ነው ማለት ይቻሉ::

ከዚህ በተጨማሪ የወያኑ ይረዳ
አንድነት ጥርጋዋን ከንድነት ዓይለ-ቻ
ደጋፈምችና የሁራን ከሚደርሰበት መገኘው
የግብር የተነሳ በፖለቲካ ተገለ የሂሳብን ያካኝ
ህሳቦች በበቃ ለኢትዮጵል ከተወጪም አልተለም::
እንደያወጪ በዋላና ባራረ የፖለቲካ አቅምች
ነፃነት በግልጽ እየታየ በመምጣቱ ወያኑም
መቻናንታቻዎን ለማሳመን የሚደረሻ መሆኑን
እየተረዳ ተስፋም እየቀረበ በንብረት ቤቶ
ለመያዝና ለመባከት ለማሳሌ-ራሱት በመቀበታና
በግመቻ በማሰራር እለሁም በመግለጫ ቤቱ ትኩቃው
የሚጠበቅበትን ሁኔታ ደረሰጠኑ ነው::

ሰለሁ ወጥቱ ከነገር ተናይ ሁሳዊ
ቍንቀት ቅርጫን በሙሉ ተገልጻ፡ የሀገረችን
የከላማችን ተተካም ተመናገድ የሚለው
ተክሏ መቋረጥ መስራት የለመም፡

በዚተኛ ደረጃ ወጪቱ ታሪክ
 የጠለበትን ቃልናትና ገዢታ እንደወጥ
 ማስተማር ባልለ ገጽ ነገሮች የተጠቃሚያም
 ክፍል አያመተኝና አያጻራታቸው ማኅን
 በኋማማቸኝና ክመተኝ ልምዶች ለተቀባዩ
 የቃለትን ለይጠደቂና ለይተካከት ደረጃ በደረሰ
 ማደረጋቸው የሚታገለዋቸውን ዘግማዊ

መተከለች ህለሰዋችን አቅምች ማስረዳቸና
ማስወበት ተከናዚ አስተራቻቸ ቁይል
ማታገል የስራጋጋ:: እናደሆቃቻውቁዎ
በሆነዎች ህጋዊ ስህነ መንገድ ስሳሉነር ተኩረ
ኋላ ሆኖ መወያቶም ሆነ ለእምነስለያዊ
ሥርዓት መታገል አይችልም:: የአዋጅት/
አስተዳደግ አምባንናዊ አገባብና ሥርዓት
ሰፍድል:: በላይሁ ወጣቱ ተነጥሮለ ነው ያለው ::
በዚህ ሁኔታ ቀይ የለ ወጣቱ ደንገጧ ሀለቱ ከዘዴ
የደረሰኑ ግብታዊ ቁጥር ከሚሰጥ በተተልዥ
ከመመቻት ከመታሰሪና ከመግልጻ መፈ ሀለፈ
ወጪት ለአመማ አይችልም :: ይህን የዘመ
አይበባ ተጠልድ ተሰነ አረጋግጣና::የኋ
በተለይ ከ 1966 ዓ.ም. ይሞር አስተዳደግ ወጣቱን
በበኩት አይፈጸም በቁ የሥነ-አቦና መጠረት ጥሩ
በደረሰኑ አንቀጽ ተከናዚ በተራቻቸ ነድና
በሰላት -ተሰላት አመራር አያዝ ንብር ወጣቱን
የታገለው:: ወተን ለቀቻን ጉርኩትን ሆነን
እርካትና ድካምን የሚያደራ ለገዛማውና ለቃለ
የወና ባጠቃላይ የደንብነት ሥነ- የግብር
የተዋኩድው ወጣቱ የተፈጠረው በደርጅቱ
ጥረትና በአይፈጸም ተንካራ መሆኑን
መጠረመር አይኖርበንም::

የሰበሰ ቁጥ እንደሸዘኑ ዓይነት ተረጋግጧል
አመተኞች ተተራገት ይለያዋል ማህተ ትወልድ
የእውቅና የምስክር መግዛጭ የሁን ፍቅር የነበረት
አቅራቢነት የመብት መግዛጭ መንፈስ ይኖት
መሆት እንዳለው ገዢ ትወልድ ጉልህ
አመርቁ አይሁን እንደ ካብዴ በተቀቁ በቀ
መግተኛ አሁንም ለማቅረት አየተቻለ ነው::
በተመናከሩ ገለጻቀዬ ዝርዝርታዊ ሲሆ
በርካታ በቀኔቸው ተተራገኗል ተመግተኝ ነገኝ
ንገዢ ለማቅረት የሚያጽልበት የሚገዢ የሚከናወት
የላይ:: ለለሳይ የአንድነት ሁይለች ሆኖ ይህን
የቅርቡ ገዢ ተረጋግጭ ተመክር በተባባር
በመተሪያው ወጣቱን በሚሰጠር በተንሽ በተንሽ
አያደራቸ ክፍታነት ለጠቅና ዕወቀት
በሚመጥ የጊዜ የክር የሚመጥ ለውሃ
አም-በዚ አይኖርም :: አቶ-ለለቶ ለሙ- ካስወ
አየተገኘ መንግሥት የሰነድ ለማቅረብ መለያዎች
መመሪያት መከራከር መተማመንና የሂሳብ
አንድነትን ወይም መቀረብን ለመኖር
የለማቻቻት መጠር ያስፈልጋል :: በሂሳብ
አንድነት / ተቀራራቢነት ዓይ ተመስርቶ ነው
ለተወስኑ የጊዜ የሚያዋቸ አበር ለመሆኑት
በደረጃቸ ለመስጠት አበርም ለመታገል
የሚቻሉው::

የሰተኞች፡ የሰው ባህሪ በተራዘጋዣ
ማህበራዊው ጥሩት የተለያየ መንገድች

የለት- እንደ ተሰኑ ተወስኑ ሥነ-ዕናፍድ
ለለ-ች የከተማበት ፌርዴችን በመጠቀም የሚቀረብ
በመሆኑ በይረቅ ምክርና ቅጥታ ቁሳቀን በቃ
ሁለም ሁልጊዢ በፍጥነት የሚሉውጥ
እኔምንም:: የዚህ ዓይነት አቀራረብ ለተወስኑ
የከበረተሰባን ክፍለ-ችና በድናች ለለለች
ከመቻለም በላይ በአርበበቶች ገይ ጥሩንም
ለፈጥር ይቻላል ስለዚህ በምሳሌናታችው
የሚያስተዋና ያደግና ወይም የፈጻሚ
ሙራዊችን ለመዋቅ ለማግረሰለ እንዲታኑ
እማራዊ መንገዶችን ለፈልጊ ይገባ :: በተለይ
ለከበረብ የሚሰራው የተረሰ ወጪቶች መዘላፍ
መզግበት ወዘተ... ወጣቱን ለማስተዋና
አቀራረብዎን ሰነዱና ማረከኑት ያገኘው
በማድረግና ለመዋቅ እንደደርሰለ ለማድረግ
መጋር አለበችው:: የሚነስተና የከናት
የኢትዮጵት እንቀዥበወችና ማህበወች ወጣቱን
አቅሙ በማስያዝ ተልቅ አስተዋጽሕለ ለያደርጉ
ይቻላል::

አራተኛ፡ አጥቃለና የለው
የእድገትና ዕዕስ፡ የወሰንና የነፃ የጠሰን በላል
መ-ለ በሙሉ ለመከተላል የመንግሥት ተብጻር
እንደሆነዎን እውቀ የእነሱርት የሚያ
ማረጋገጥና የተምህርት ተቋማት ተረቶታቸውን
እንደያጠናኑ በተገኘው መጽሑፍ ሆነ
መገኘፈት ያስፈልጋል፡፡

በመጨረሻም ወጣችና እራሳቸውን
ለመለዱት ተረት ማድረግ አለባቸው::የእኔና አደጋገጫ ዕም ስብ የልካል መጠጥቷ ስብናና
ለክርም መሆን ስሌዳንት የተፈያየ ፈር-አዲቶ
መጠ ዕምነቶች ለለን መሆንየወጣቱን
በሆነና በወጣን ቅጂዬች ገዢ አገልግሎትና ሁሉም
ቅርቡችና ይጠዋች የሚተ በህርማ ዕምነቶችና
ለሚቻች አያሳስት አያዝከሙት በቀባለ የሚረጋችና
የሚቻቃቄም አያደረግ ዓቶች::መቆኑ ተገኘ በማር
የተያዘዣበትና ሲልወጥ አይጋ ገዢ የወደቀበት
በመሆን መከራዊን ተከናለን ቅጂዬን ተቀብረን
ልንታጋልበትይባል ላንቃ የሚገኘውን የቁንጻዕት
ሰይዎት የጥንመቻበት አይደለም::የለቤትና
ጠናሁ በሚል ለበዚ ታደቦት መስከ ወይም ሁኔታ
በላይት ስተኞች ባድድ መተቶ የተፈጻሚ በሚል
ቋናን ፍርማት ማር ተለ መሰረድ ላንድ
“እብዚ” ሁኔታ የለሽ ካርታቸ ሆኖ መቀረቡን
የመጠል ወይም አገልግሎትና ሁኔታው::
በላይት ካመሆን ማምለት አይቻልም::

ኋኑትና በአራሱ ሊጠዋንት በዚት
ተገልጻ መስቀልነት ብቁ ነው ተጠባቃ
የሚኖሩት:: ይህን መስቀል ለመከላል የተዘረዘሩ
ትመልኝ በፊቦበት ወደገም በፊቦበት ወቂት

ለኋላዎች ለገዢዎች እንደከተሸል ወቻሉ ቀበ
በላው ከነዚት ሌጅ ይመጣል:: በምትኩቃው
በርሃቶ ተግባሩት በታችውን ይጠናል:: ይህ
ተወልድ ለለፍታዎ ሲሆን ለኢትዮ የሚያገባ
ይህ እንደ ተረት ለአየማካዎ ያለው ማር የማግብት
ጥርሃት ለወጪ ለአሁን ለአቀራበ መሞጣቱን
ነው:: ከሁንም የምንኛውም በተገኙናና ባርሃት ነው::
የምንኛውም የተሰቀልናና የወቅት ስለወቅት ነው::
ከዚህ በላይ የሚያስፈልጊ ነገር አይደርም::
በመታገል የምናግጣው እንዳቻቻ ነገር
የለም:: እንዳቻቻውም ታጋቢ እኋላቱን ያወደ
በመሆኑ ስለወቆቱ የመንፈሰ ለላይም የበረሰቦችና
የሚኖረውም የከራተት ስለወቆት ነው ለነፃነት
ለመስተካድ ለከባር የሚፋለው ወጪት ከሁለም
በላይ የገንባዎን በኋህ ተሳኔ አልፈም የሚጻኝ
በመሆኑ የድሰት ነው ይኖራል:: ከፍርሃትና
ከዋንቃቻት እና ነው:: ወቅት በቅዱ ለሰራተኞ ውርሃት
ቋርቃን በየሆነ ተፈጻሚ ተዋርሱ አካባቢዎችና
አየቀባዎች የመኖርን የህል አያዘረፍተው
::በላይዎች አይደንንንንትና አማካውን መንግሥት
ቀቡበቀበ ለየተለቀሙም ሆነ እንዳይኖ
በሚደረጋው ቅድመፋይች የሚያቀው ለገንዘብ
ከዘጋጀ ስነዚ በመሆኑ አያይነነትና መንግሥት
በተተቁ ቅዱር በመፋለው ለፈልግ ከሚቻለው
ለገንዘብ ለዘጋጀ ተጋቢ ቅዱር የሚጻኝ
እንጂ አያወቆቻው የሚቻል ላይ መቀመጥ በበት
ከመግራል ከመታሰርና ከመገራፍ አያደርም
ለማለት ነው::

ለማጠቃላል በዚህም ዘመኑ
መጀመሪያ አካባቢ የተገለችን አንድ አግባብ
እንዳግማው እንወሰን::

ይህንን ማር ለማኑን የወደቀት
ለማሻታት ይገናዘኝን ካመቻበር ወተተው
አይመጥለንም ወይም የበድሩ ካር ሌኑን ለማኑን
ከበር ማረጋገጫ ተስተካክል እያደርጋልንም:: በለርጊ-
ተኘ የታሪክ ተረካሱዋች የህንር በላይፈዋች
ለኩዎ ካራ በወጣትነት ተወልድ የወጪ ከላል
የምንጭዎና ከእና ቅጽዎ ከልዎ ተወልድ
ደግኝ ካመሰባቸነት ተርሱ እሁንም ለህንኑ
አንድነት ለአባላቸው እናልነት ለነገኑት
ለመብቱና ለነገኑ ለደምኬል.....
ለመቻለም ባይ የሚገኘው የርክክም አየሁን
የላው ከፍል ነን:: በሽምግል/ ላይ ከላል
የላትን አይጠው ለንዳደርነት ተስተካክል
ለንዳደርነት መጠበቅ እንቃልም:: ከዚህ
በታዘሶ ወጣትነት ደረጃ የሚገኙት ደግሞ የእናን
ፈለግ ከፍም ለማ መከተላቸው
አይቀርም:: ተዘለፏልን ለንዳደርነት ወጪ
መጠቀቸው ይገባና ::በዚህ ለማዘቀረብ
በቀኔዎ ግዢ ወጪች በቅርቡ እንደሆነ

የኢትዮጵያ ወጣቶችን አብር የደንበኑት ታሪክ
ዘመና ስልጣን አኖሩ ሰጋግጫ!!

ወጣቱ ትወልድ ባረም የኢትዮጵያ ስነዱ
ተሰሩ ነው!!!